

Trettondagen

Epifania

Jesus, världens ljus

Trettondagens evangelium berättar om Österns vise som kom för att visa sin vördnad för den nyfödda judiska konungen. De var representanter för främmande folk. Detta visar att Kristus är ett ljus för alla världens folk. Trettondagen påminner om kyrkans missionsuppdrag. Julens budskap tillhör alla.

LITURGISK FÄRG: vit

PSALMFÖRSLAG

I 23 Hell, morgonstjärna, mild och ren
45 En stjärna lyste undersam
50 Å, vilka stora gåvor

Dps 48 Vid Betlehem en vinternatt
46 Himlens stjärna fordom ledde
49 Prasad högt av herdars skara

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Dig, Herre, tillhör storhet och makt
och härlighet och glans och majestät,
ja, allt i himlen och på jorden.

1 Krön. 29:11

Psalm

Gud, ge kungen dina lagar,
kungasonen din rättvisa ordning,
så att han rättrådigt dömer ditt folk
och låter dina betryckta få sin rätt.
Låt berg och höjder bära
fredens frukter
åt folket genom rättfärdighet.
Må han härska från hav till hav,

från floden till världens ände.

Hans motståndare skall böja sig
för honom,

hans fiender kräla i stoftet.

Kungar från Tarshish

och fjärran kuster

skall komma med gåvor,

kungar från Saba och Seba

skall bära fram sin tribut.

Honom skall alla kungar hylla,

alla folk skall tjäna honom.

Han räddar den fattige som ropar,

den arme som ingen hjälper.

Ps. 72:1-3, 8-12

Ära vare Fadern och Sonen

och den heliga Anden,

nu och alltid och i evigheters evighet.

Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Prisa Herren, alla folk,
lova honom, alla länder!
Halleluja!

Ps. 117:1

Första årgången

Första läsningen

Jes. 60:1-6

Res dig, stråla i ljus!
Ditt ljus är här,
Herrens härlighet går upp över dig.
Jorden är höljd i mörker,
töcken omger folken,
men över dig skall Herren stråla,
över dig skall hans härlighet visa sig.
Folken skall vandra mot ditt ljus,
kungar mot glansen av din soluppgång.
Lyft blicken och se dig omkring!
Alla samlas och kommer till dig.
Dina söner kommer från fjärran,
dina döttrar bär man i famnen.
När du ser det skall du stråla av lycka,
ditt hjärta skall bäva och bulsa,
när havets skatter kommer i din ägo
och folkens rikedomar blir dina.
Kameler i mängd skall fylla ditt land,
dromedarer från Midjan och Efa.
Från Saba kommer de alla
med last av guld och rökelse,
och de förkunnar Herrens ära.

Andra läsningen

Ef. 3:2-9

Ni har ju hört om Guds plan med den nåd han gav mig med tanke på er; genom en uppenbarelse avslöjades hemligheten för mig så som jag redan i korthet har skrivit. Och när ni läser det kan ni förstå att jag har fått insikt i hemligheten med Kristus. För människorna i tidigare släktled hade den inte avslöjats så som den nu har uppenbarats i anden för hans heliga apostlar och profeter: tack vare Kristus Jesus är hedningarna genom evangeliet arvingar som vi, tillhör samma kropp som vi och har del i löftet som vi. Och evangeliets tjänare har jag blivit genom den nådegåva som Gud ger

mig med sin kraft och styrka. Jag, den allra obetydligaste av alla heliga, har fått denna nåd: att ge hedningarna budskapet om den outgrundliga rikedom som finns i Kristus och att upplysa alla om planen med den hemlighet som från världens början varit dold hos Gud, som har skapat allt.

Evangelium

Matt. 2:1-12

När Jesus hade fötts i Betlehem i Judeen på kung Herodes tid, kom några österländska stjärntydare till Jerusalem och frågade: "Var finns judarnas nyfödde kung? Vi har sett hans stjärna gå upp och kommer för att hylla honom." När kung Herodes hörde detta, blev han oroad, och hela Jerusalem med honom. Han samlade alla folkets överstepräster och skriftlärdar och frågade dem var Messias skulle födas. De svarade: "I Betlehem i Judeen, ty det står skrivet hos profeten: *Du Betlehem i Juda land är ingalunda ringast bland hövdingar i Juda, ty från dig skall det komma en hövding, en herde för mitt folk Israel.*"

Då kallade Herodes i hemlighet till sig stjärntydarna och förhörde sig noga om hur länge stjärnan hade varit synlig. Sedan skickade han dem till Betlehem. "Bege er dit och ta noga reda på allt om barnet", sade han, "och underrätta mig när ni har hittat honom, så att också jag kan komma dit och hylla honom." Efter att ha lyssnat till kungen gav de sig i väg, och stjärnan som de hade sett gå upp gick före dem, tills den slutligen stannade över den plats där barnet var. När de såg stjärnan fylldes de av stor glädje. De gick in i huset, och där fann de barnet och Maria, hans mor, och föll ner och hyllade honom. De öppnade sina kistor och räckte fram gåvor: guld och rökelse och myrra. I en dröm blev de sedan tillsagda att inte återvända till Herodes, och de tog en annan väg hem till sitt land.

Andra årgången

Första läsningen

Jes. 49:5-7

Nu har Herren talat,
han som skapade mig till sin tjänare
redan i moderlivet,
för att jag skulle föra Jakob tillbaka
och låta Israel samlas hos honom.
Så skulle jag vinna ära inför Herren
och min Gud vara min styrka.

Han säger:

Det är inte nog att du är min tjänare,
som upprättar Jakobs stammar
och för tillbaka Israels överlevande,
jag skall göra dig till ett ljus för andra folk,
för att min räddning skall nå

över hela jorden.

Så säger Herren,
Israels befriare, Israels Helige,
till den som är föraktad och avskydd av alla,
till härskarnas tjänare:
Kungar skall se det och resa sig,
furstar se det och falla på knä,
därför att Herren är trofast,
Israels Helige som utvalde dig.

Andra läsningen

Kol. 1:24-27

Nu gläder jag mig över att få lida för er.
Vad som ännu fattas i Kristi lidanden, det
lider jag i mitt eget kött, för hans kropp,
som är kyrkan. Dess tjänare har jag blivit,
enligt det uppdrag som Gud har gett mig
för er skull: att låta Guds ord nå sin full-
bordan. Detta är den hemlighet som har
varit fördold i alla tider och släktled men
nu har uppenbarats för hans heliga. Gud
ville låta dem veta vilken härlig skatt
hedningarna har i denna hemlighet: Kris-
tus finns hos er, hoppet om härligheten.

Evangelium

Matt. 2:1-12
(se första årgången)

Tredje årgången

Första läsningen

Mika 4:1-4

Den dag skall komma
då berget med Herrens tempel
står där orubbligt fast
som det högsta av bergen,
överst bland höjderna.
Folken skall strömma dit,
folkslag i mängd skall komma,
och de skall säga:
”Låt oss gå upp till Herrens berg,
till Jakobs Guds tempel.
Han skall lära oss sina vägar,
hans stigar vill vi följa.”
Ty från Sion skall lag förkunnas,
från Jerusalem Herrens ord.
Han skall döma mellan alla folk,
skipa rätt bland mäktiga folkslag i fjärran.
De skall smida om sina svärd till plogbillar
och sina spjut till vingårdsnivar.
Folken skall inte lyfta svärd mot varandra
och aldrig mer övas för krig.
Var och en skall sitta
under sin vinstock och sitt fikonträd,
och ingen skall hota honom.
Herren Sebaot har talat.

Andra läsningen

1 Tim. 3:16

Erkänt stor är vår religions hemlighet:

Han uppenbarades som
jordisk varelse,
rättfärdigades som andlig,
skådades av änglarna,
förkunnades bland hedningarna,
vann tro i världen
och togs upp i härligheten.

Evangelium

Matt. 2:1–12
(se första ärgången)

Alternativa predikotexter

Joh. 8:12

Jesus talade till dem och sade: ”Jag är världens ljus. Den som följer mig skall inte vandra i mörkret utan ha livets ljus.”

eller

Joh. 12:44–47

Jesus ropade: ”Den som tror på mig, han tror inte på mig utan på honom som har sänt mig, och den som ser mig, han ser honom som har sänt mig. Jag är ljuset som har kommit hit i världen för att ingen som tror på mig skall bli kvar i mörkret. Om någon hör mina ord men inte tar vara på dem, så dömer inte jag honom, ty jag har inte kommit för att döma världen utan för att rädda världen.”

eller

Luk. 11:29–32

När ännu mer folk kom strömmande till sade Jesus till dem: ”Detta släkte är ett ont släkte. Det vill ha ett tecken, men det skall inte få något annat än Jona-tecknet. Ty liksom Jona blev ett tecken för folket i Nineve skall Människosonen bli det för detta släkte. Söderns drottning skall uppstå vid domen tillsammans med människorna i detta släkte och bli deras dom. Ty hon kom från jordens yttersta gräns för att lyssna till Salomos vishet, men här finns något som är förmer än Salomo. Folk från Nineve skall uppstå vid domen tillsammans med detta släkte och bli dess dom. Ty de omvände sig vid Jonas förkunnelse, men här finns något som är förmer än Jona.”

Dagens bön

1.

Gud, genom stjärnans ljus
ledde du de vise männen
till stallet i Betlehem
och lät dem se din Son.
Du gör också vårt mörker ljust.
För alla som vandrar här på jorden
är du ett ljus som lyser klart.
Tack, Fader, för att du kallar oss alla,
tack för att ingen är obetydlig för dig.
Du som ledde Österns vise,
led också oss fram till dig,
till det eviga ljuset.
Vi ber i din Sons namn.

2.

Allsmäktige Fader, himlens och jordens
Herre.
Vi tackar dig för stjärnan
som du tände i världens natt.
Vi tackar dig för världens ljus
som du lät födas i stallet i Betlehem.
Vi ber dig: Låt det ljuset förvandla vårt liv.
Led alla folk från mörkret in i ditt
underbara ljus
där vi tillsammans får prisa dig i evighet.
Genom din Son, Jesus Kristus.

3.

Gud,
du tände en stjärna på himlen.
Låt stjärnan lysa för alla,
på alla platser, i all tid.
Tack för att du är nära alla
som av hjärtat ropar till dig.
Du gör under i våra liv.
Lär oss känna igen din närvaro.
Låt stjärnan lysa över oss alla,
så att vi med de vise männen hittar fram
till det barn där himmel och jord möts,
Jesus Kristus.

4.

Gud, du som skapat himmel och jord,
du tände en stjärna,
och visa män följde den
fram till barnet i stallet.
Herre, också vi behöver ditt ljus.
Därför ber vi:
Tänd ditt ljus för vår värld.
Låt det leda oss fram till barnet
Jesus Kristus.
Han är vår Kung och Frälsare.